

THE EUROPEAN DISCOVERY OF XINA POMPEU FABRA UNIVERSITY BARCELONA

LES CIUTATS DELS SONG I LA CONQUESTA MONGOL MERCADERS, ARTESANS I METGES

Tant a l'elit com als camperols, els va anar malament amb els mongols. En canvi, altres grups van ser afavorits, especialment els mercaders i els artesans. El comerç, tant intern com extern, va ser impulsat i els mercaders vivien molt millor que amb les dinasties xineses anteriors.

Per promoure el comerç, es va produir paper moneda en grans quantitats, que és la raó per la qual Marco Polo en va veure tant. Però els mercaders mongols i musulmans van prosperar més que els seus homòlegs xinesos.

Van ser agrupats en associacions mercantils **poderoses, les "ortogh", i podien adquirir préstecs a baix interès. També podien viatjar a través de tota l'Àsia amb planxes de metall inscrites ("paizas"), que s'usaven com a passaport; Marco Polo en va portar una en el seu viatge de retorn a Venècia.**

Els mercaders també tenien el dret de quedar-se gratuïtament en una de les 1.400 estacions postals que el Khan Khubilai va erigir gràcies a una gran inversió. Els artesans eren un altre grup altament afavorit pels mongols, tot i que eren classificats com a possessió hereditària.

Els artesans s'encarregaven de les feines d'enginyeria, de la producció de subministraments militars i d'articles de luxe i van obtenir millors posicions que amb qualsevol dinastia xinesa tradicional. Els mongols preuaven els objectes preciosos i en comprenien el valor comercial.

Qualsevol museu d'art asiàtic té objectes mongols, ja que en van ser uns grans productors. Els seus gèneres tèxtils eren esplèndids i també la seva ceràmica. El fàcil accés al cobalt persa fomentarà una gran utilització del color blau a la ceràmica, i la porcellana blanc-i-blava esdevindrà un element característic permanent de la ceràmica mongola, que els Ming heretaran.

Els doctors i els astrònoms també eren molt afavorits pels mongols. Els metges nestorians i **musulmans de l'Àsia Central** i de Pèrsia van ser atrets a la cort de Khubilai, mentre que alguns **dels fills de l'elit xinesa, que ara tenien bloquejat l'accés al funcionariat, es van orientar cap a la professió mèdica.** Amb els mongols, els doctors van obtenir un gran estatus a la Xina.

L'astronomia va prosperar amb les creixents relacions amb Pèrsia, gràcies al Departament d'Astronomia Islàmica establert a Beijing l'any 1271. Molts astrònoms iranians i instruments astronòmics van trobar el seu lloc a la Xina i els astrònoms musulmans van portar amb ells una bona part dels coneixements de la ciència grega.

Aquesta serà l'astronomia musulmana amb què els jesuïtes hauran de competir un parell de segles més endavant. La Xina Yuan era, en tots els aspectes, un imperi multicultural i multireligiós.

Khubilai va mantenir la tolerància característica de les polítiques religioses dels mongols, tot i que estava molt influït pel budisme tibetà, els trets màgics del qual es relacionaven amb el xamanisme mongol.

Un monjo tibetà, 'Phags-pa, va guanyar gran influència a la cort de Khubilai i fins i tot va ser escollit com a cap de tot el clergat budista. A canvi, 'Phags-pa va proclamar Khubilai com a reencarnació de Manjusri, el Bodhissatva de la Saviesa. L'any 1269, Khubilai va encarregar a 'Phags-pa crear una nova escriptura nacional per reemplaçar l'escriptura de base uigur que Chinggis havia adoptat.

La idea consistia a tenir una escriptura adequada per transcriure **totes les llengües de l'imperi**, especialment el mongol i el xinès. Però els xinesos i els mongols van mirar amb reticència aquesta nova escriptura, i l'escriptura de 'Phags-pa va ser usada sistemàticament tan sols als **documents oficials i als tallers oficials com els que feien els "paiza", els passaports comercials de metall, o teixint les teles de fil d'or.**

Els xinesos van menysprear **la reforma de l'escriptura**, però va convertir-se en una moda a la llunyana Europa, on els primers pintors renaixentistes italians com Giotto la van reproduir, malgrat que erròniament, a les decoracions de figures religioses o als barrets dels seus personatges.